

Beleidsplan Onderwijs & ICT 2017-2021

Conform is verwoord in het schoolplan 2017-2021 kiest het Dominicus College bewust voor een ICT-rijke leeromgeving om:

- Activerende didactiek, differentiatie en maatwerk (als uiting van zelfregie/zelfsturing door leerlingen) te vergemakkelijken
- Meer variatie en aantrekkelijker onderwijs mogelijk te maken
- Leerlingen en docenten goed zicht te geven op de vorderingen en ontwikkeling om verantwoord te sturen op eigen leervragen en de regie op eigen ontwikkeling te nemen.
- Aan te sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en de digitalisering van de samenleving
- Leerlingen goed voor te bereiden op vervolgonderwijs en arbeidsmarkt
- Leerlingen, docenten en OOP de vrijheid te laten ervaren om eigen keuzes te maken op basis van verantwoordelijkheid en vertrouwen.

Het zal duidelijk zijn dat de **onderwijskundige uitgangspunten**, voortvloeiend uit de **visie** en het **schoolplan** van de school, leidend zijn bij de inzet van ICT-middelen, de scholing van het personeel en leermiddelen.

De school gaat in de komende jaren op basis van het schoolplan 2017-2021 ¹ meer dan in het verleden inzetten op eigen keuzes, zelfregie en maatwerk. Dit zal zijn gevolgen hebben op de verschillende terreinen van aandacht bij onderwijs & ICT:

1. Infrastructuur en communicatie
2. Deskundigheid van docenten, OOP en leerlingen
3. Digitale leermiddelen

① Infrastructuur en communicatie

Met het oog op de onderwijskundige uitgangspunten en de didactische vernieuwing die we nastreven op basis van nieuwe onderwijskundige inzichten en maatschappelijke ontwikkeling is gekozen voor ondersteuning van het leerproces met een device, een elektronische leeromgeving en voldoende technologische voorzieningen.

Device: de iPad

Er is in het verleden voor de iPad gekozen in plaats van een laptop.

Belangrijke argumenten waren hierbij:

- De betrouwbaarheid en het gebruiksgemak van de iPad: bewezen techniek, snel opstarten
- Meer functionaliteiten van de iPad zelf (o.a. foto- en filmcamera, airdrop, airplay) of de verschillende apps (scannen, AR, iBooks) die makkelijk in te zetten zijn in de les
- Meer zicht op de leerling en de mogelijke afleiding; de klep is een barrière in contact met de leerling

¹ 170704_DC_poster_schoolplan_v03.pdf en 170831_Onderlegger schoolplan DC op een poster.pdf

- Laptop is zwaar vergeleken met de iPad.
- Goed te gebruiken voor korte afwisselende inzet van ICT in de les: snel in en uit de tas, of klep-open-klep-dicht
- Batterijgebruik; minder netstroom/contactpunten noodzakelijk
- Neemt minder ruimte in op de werkplek (zowel letterlijk als figuurlijk)
- De vele apps die voor de iPad ontwikkeld werden, naast productieve ook creatieve > grotere diversiteit aan apps t.o.v. laptop.
- De nadrukkelijke aandacht voor onderwijs door Apple > educatief ecosysteem; sterk rekening houden met onderwijs.

Er is destijds ook niet gekozen voor een BYOD-omgeving:

- Niet al het lesmateriaal werkt op elk apparaat hetzelfde, of ziet er hetzelfde uit. Sommige apparaten kunnen door een andere configuratie, of (versie van het) besturingssysteem, anders met de content omgaan. Groter onderscheid in goedkoop, minder goed, of allround materiaal, waardoor meer kans dat lesmateriaal niet werkt op het device. Niet alle taken zijn op elk device uit te voeren.
- Standaardisering (configuratie, besturingssysteem, inrichting) geeft rust en ruimte om met didactiek bezig te zijn in plaats van het oplossen van technische problemen. Je weet als docent, of OOP-er wat wel of niet werkt. Het voorbereiden van lessen voor devices die je niet goed kent vereist meer zorg en aandacht.
- De ICT-ondersteuning moet de aandacht verleggen van het netwerk naar de gebruikers. Staat haaks op de wens om zoveel mogelijk bij de ouders/gebruikers te leggen.
- (ICT-)ondersteuning vanuit de school kan geconcentreerd en gestandaardiseerd worden doordat je maar met één configuratie en besturingssysteem werkt.

Huidige situatie

De iPad wordt sinds schooljaar 2012-2013 in de onderbouw regulier door veel secties en veel docenten ingezet als ondersteuning bij de lessen, voornamelijk als ondersteuning van traditionele, klassikale wijze van lesgeven en leren ²

Nadat aanvankelijk het gebruik van de iPad wat afnam, doordat docenten teleurgesteld waren in het aanbod aan digitale leermiddelen, is er inmiddels weer een voorzichtige toename doordat voor verschillende vakken inmiddels digitale en adaptieve methoden zijn verschenen (waarbij door docent als leerling de eigen ontwikkeling en voortgang is te volgen). De inzet van de iPad heeft in de afgelopen jaren beperkt geleid tot meer differentiatie, interactiviteit en variatie in het onderwijs. In de bovenbouw is de inzet van de iPad minder. Het onderwijs vraagt om andere inhouden, vaardigheden en werkwijzen. Docenten zien minder didactische mogelijkheden en daarnaast trekt het eindexamen een zware wissel op de mogelijkheden van inzet. Docenten ervaren daarnaast ook gebrek aan scholing. De inzet van de iPad leidt ook tot (te) veel afleiding. ³⁾

In het algemeen kun je stellen dat de inzet van de iPad desondanks achter blijft bij de verwachting en dat dit op gespannen voet staat met de kosten voor aanschaf door de ouders.

De Monnikskap volgt het eigen beleid m.b.t. het persoonlijke device. Veel leerlingen beschikken al over een eigen (aangepaste) laptop. Verschillende leerlingen zijn door hun beperking niet in staat

² Uitkomst onderzoeksrapport "Gebruik van iPads op het Dominicus College", RDA-RU, Immants & Walraven (febr. 2017)

³ Uitkomst onderzoeksrapport "Gebruik van iPads op het Dominicus College", RDA-RU, Immants & Walraven (febr. 2017) + achterbanraadpleging MR-leerlingen (maart 2017) + vragenlijst ouders BB VWO (april 2017)

met een iPad te werken; andere leerlingen kunnen juist veel baat hebben met de toegankelijkheidsfuncties van de iPad. Individueel wordt bezien wat het beste is voor de leerling.

De ambitie is de inzet van de iPad te blijven stimuleren

- als didactisch hulpmiddel bij differentiatie, activering, variatie, oefenen, het geven van feedback, etc. in het onderwijsproces.
- als hulpmiddel bij het verwerven van 21ste century skills (digitale geletterdheid, ict-geletterdheid) en creativiteit in te zetten
- om onderwijs efficiënt en productief te organiseren en in te richten

Actie:

- De iPad is verplicht in de onderbouw. De meerwaarde wordt hier nog steeds gezien. In 2020 evalueren we opnieuw de inzet van de iPad.
- Leerlingen kunnen zo optimaal mogelijk van een gepersonaliseerde iPad gebruik maken gedurende de gehele schoolcarrière (door iedere leerling gedurende de gehele schoolloopbaan een keuze te geven uit het schoolaanbod: kopen, kopen-op-afbetaling, of lenen)
- De iPad wordt in de bovenbouw niet verplicht gesteld bij vervanging, of voor instromers. Leerlingen mogen in die situaties een ander device gebruiken (of een iPad lenen op school).
- Er wordt ingezet op scholing en ondersteuning van het personeel (zie hoofdstuk 'Deskundigheid').
- Inzet van ICT en in het bijzonder de iPad en scholing op gebruik onderdeel te laten zijn van functioneringsgesprek en sectiebeleid en –ambitie en hiermee de vrijblijvendheid ervan af te halen.
- Er wordt ingezet op de ondersteuning van leerlingen bij het gebruik van de iPad in mentorlessen/studielessen i.h.b. betreffende de afleiding.

itslearning (elo)

Itslearning is onze elektronische leeromgeving. Sinds 2017 hebben we een jaarcontract.

Huidige situatie:

Itslearning wordt door vrijwel alle docenten basaal gebruikt om lesmateriaal en opdrachten te delen met de leerlingen. Het oorspronkelijke doel om schoolbreed met gestandaardiseerde en dynamische studiewijzers te gaan werken is niet gehaald. Niet alle docenten zagen hier van het voordeel. Iedere docent gebruikt itslearning naar eigen inzicht. Een deel van de docenten gebruikt (daarnaast) iTunesU in combinatie met andere apps (o.a. Showbie) om een digitale leeromgeving te creëren. Een kwart van de docenten heeft een pro-licentie van Showbie.

Actie:

- In verlengde van de invoering van Office 365 bepalen we in hoeverre itslearning nog gebruikt gaat worden. Gezien de investering van docenten in deze elo is het niet goed hier overhaast mee om te gaan, maar wel heel duidelijk een eindpunt te bepalen. De inschatting is dat het gebruik van Teams en OneNote Classroom een grote leercurve met zich meebrengt en de nodige invoeringstijd zal vragen.
Bij de invoering van Office 365 verloopt de communicatie met leerlingen via de mailfunctie van Office 365 [studentnummer@leerling.dominicuscollege.nl]. De huidige berichtenservice van itslearning wordt door veel docenten als gebruiksonvriendelijk beschouwd.
- Itslearning blijft minimaal tot schooljaar 2020-2021 actief.

Line

De Monnikskap heeft een eigen leerlingvolgsysteem/electronische leeromgeving "Line" welke vanuit de leerling redeneert. Dit sluit beter aan bij het sterk geïndividualiseerd onderwijs van de Monnikskap.

Huidige situatie:

Functionaliteiten als leerlingroosters, docentenroosters, absenties, berichtenservice (mail), mededelingen, vervangingen, faseringen werken inmiddels naar behoren.

Actie:

- Voor dit schooljaar staat de uitwisseling met magister en het invoeren van de planners op het programma.
- De komende jaren zijn dan het invoeren van de planningen en het invoeren van PTA/PTO en cijfers aan de beurt. Met als uiteindelijke doel de leerlingen/ouders/collega's een goed en eenvoudig overzicht te geven van de vorderingen van de leerlingen.

Microsoft Office 365

In het verlengde van de ontwikkelingen in de AlliantieVO en de noodzaak om te moderniseren overwegen we over te stappen op Office 365 als digitale kantooromgeving.

Huidige situatie

Er is besloten om per 1 augustus 2019 over te stappen op Office 365. In komend schooljaar ligt het accent met het oog op de bezuinigingsopdracht op de verbetering van de wifi.

Hierbij hanteren we een fasegewijze opbouw en implementatie:

- Fase 1 (2019-2020): OneDrive en e-mail, office suite; koppeling met itslearning, Magister, Zuludesk en Zermelo + Windows 10. Schoolgebonden documenten blijven voorlopig lokaal. Scholing van personeel op gebruik OneDrive en eventueel Teams/OneNote.
- Fase 2 (2020-2021): Teams/OneNote (Classroom), SharePoint (voor schoolgebonden documenten). Scholing op gebruik Teams/OneNote (Classroom).

Actie:

- Noodzakelijk voorbereiding door systeembeheer wordt in gang gezet in 2018-2019
- Inzetten op kostenbesparing, samenwerking, delen van expertise door scholen binnen de AlliantieVO en het optimaliseren van gebruik, deskundigheid en service lijkt voor de hand te liggen.

Wifi

Een goed werkende wifi is een zeer belangrijke voorwaarde voor het werken in een ICT-rijke leeromgeving. Het draagvlak en de inzet onder docenten en leerlingen voor het gebruik van de iPad en de inzet van digitale leermiddelen wordt in sterke mate hierdoor bepaald.

Huidige situatie:

Het wifi-netwerk blijkt voortdurend geoptimaliseerd worden om te voldoen aan de vraag door de toename van devices en bandbreedte. Geconstateerd is dat we de afgelopen periode eerder aan vervanging en aanpassing toe waren dan voorzien. Het huidige beheer door één systeembeheerder is

ook risicovol, vraagt ook in toenemende mate (te) veel deskundigheid en is op de lange termijn ook duur.

Actie:

Over te stappen op 'Wifi-as-a-Service' (WaaS). Een abonnement waarbij een WiFi specialist Wireless Wifi levert als een dienst en zorgt voor onderhoud, oplossen van problemen en aanpassingen aan gebruikerswensen. Op deze wijze wordt ten aller tijde een optimaal werkend netwerk gegarandeerd dat voldoet aan de gebruikerswensen van de school.

Werkplekken voor leerlingen en personeel

Naast het gebruik van een persoonlijk device blijft de noodzaak van voldoende computers aanwezig voor leerlingen en docenten; niet op de laatste plaats door de ambities die de school heeft t.a.v. digitale toetsing en examinering. Daarnaast stellen sommige vakken eisen aan de software en rekenkracht van de computers die voldoende PC's rechtvaardigen. Ook de behoefte m.n. de bovenbouw om aan werkstukken, essays en verslagen te kunnen werken vraagt om de inzet van PC's. In de afgelopen jaren heeft de school uitgebreide eigentijdse ICT-voorzieningen gerealiseerd: twee mediatheken en enkele vaklokalen of werkplekken met in totaal ca. 150 computers. In de personeelskamer is een werkplek met 12 computers en op de Monnikskap een werkplek met 3 iMac's. Daarnaast hebben ca. 12 docenten een Macbook in bruikleen gekregen.

Huidige situatie:

- De digitale werkplekken in de personeelskamer worden als overvol en ontoereikend ervaren. Er is behoefte aan meer flexibele digitale werkplekken.
- Ook met het oog op de toenemende zelfwerkzaamheid en maatwerk van leerlingen (op basis van het schoolplan) is er in de toekomst behoefte aan meerdere kleinere flexibele werkplekken met aansluitpunten voor iPad of laptop voor leerlingen in de school.
- Er wordt nog weinig gebruik gemaakt van ict-mogelijkheden bij toetsing en examinering.

Actie:

- Het aantal vaste computers voor de leerlingen op minimaal het niveau vwo-mediatheek (68) te houden verspreid over de twee mediatheken en lokalen.
- Bij de afname van het aantal leerlingen door de krimp wordt ingezet op de uitbreiding van het aantal flexibele (digitale) werkplekken in de mediatheken.
- In dit termijn is het niet mogelijk meer ruimte in het gebouw vrij te maken als docentenwerkplek, of sectieruimte.
- Andere vormen van toetsing uit te proberen waarbij ICT faciliterend kan zijn: 'open-boek-tentamen', of 'thuis-tentamen'.

Aantal PC's voor leerlingen (nov. 2017):

Mediatheek VWO 68 PC's
Mediatheek HAVO 32 PC's
Ieder lokaal 1 PC t.b.v. smartboard
Universum eiland 12 PC's
Lokaal A104 6 PC's
Natuurkunde cabinet 4 PC's
Monnikskap OLC 14 PC's
Lokaal B101 16 PC's
16 BINAS laptops t.b.v. regulier
3 BINAS laptops t.b.v. Monnikskap
10 laptops t.b.v. toetsen

Voorzieningen in de lokalen

Huidige situatie:

Alle lokalen zijn voorzien van AppleTV, smartboards//touchscreens en een computer en zijn op dit moment up-to-date en moeten dat ook blijven.

Actie:

- constante serviceverlening en probleemoplossing door het systeembeheer op locatie
- Bij vervanging te kiezen voor met de hand in hoogte verstelbare touchscreens.
- Bij vervanging in de Monnikskap kiezen voor 2 verrijdbare en in hoogte verstelbare touchscreens.
- Jaarlijks ruimte in de investering en de begroting om de voorzieningen te realiseren.

Waar staan we in 2021:

- de iPad is een hulpmiddel op school voor zowel leerling als personeel. De Monnikskap volgt hierin een eigen weg
- In alle lokalen zijn de ICT-voorzieningen up-to-date en van de hoogst mogelijke standaard: AppleTV, touchscreens, wifi. Problemen m.b.t. het primaire proces komen niet meer voor.
- De ondersteuning door systeembeheer/ICT-servicedesk is van dusdanig niveau dat onverhoopte problemen binnen een acceptabele tijdsduur zijn opgelost. Scholing in (ICT-)ondersteuning door OOP (o.a. mediatheekbeheerder) wordt bekeken.
- We werken met Microsoft Office 365 zowel als kantoorapplicatie als digitale leeromgeving (Teams/OneNote Classroom). We werken in de cloud (leerlingen en personeel hebben tijd-, plaats- en device-onafhankelijk toegang tot al hun bestanden, gegevens en toepassingen en we communiceren met leerling en personeel via de mailfunctie van Office 365. Itslearning is opgeheven. Dit alles geldt ook voor de Monnikskap.
- Het administratieve deel van de school is ook thuis bereikbaar.
- Alle personeelsleden hebben een iPad in bruikleen en kunnen plaatsonafhankelijk werken in de school
- In de school verspreid zijn een aantal rustige werkplekken voor leerlingen en docenten met aansluitingsmogelijkheden voor devices om ongestoord zelfstandig te kunnen werken.
- Leerlingen kunnen zich inschrijven of aanmelden via planprogramma's op de computer, zodat leerlingen, mentoren en docenten in realtime keuzes (voor projecten, maatwerk en begeleidingsuren) kunnen volgen en daarop inspelen.
- Bovenschoolse samenwerking en afstemming binnen de AlliantieVO m.b.t. onderwijs & ICT wordt hoog op de agenda gezet en actief gestimuleerd.

② Deskundigheid

Eveneens met het oog op de onderwijskundige uitgangspunten en didactische vernieuwing is het belangrijk dat docenten zich blijven scholen in hun didactische repertoire en op zoek gaan naar oplossingen voor de onderwijskundige problemen/uitdagingen die zij in de klassenpraktijk ervaren. Dit vraagt om een brede scholing, gericht op de realisatie van de doelen zoals in aanvang van dit document is beschreven.

De inzet van ICT kan hierbij ondersteunend zijn.

De ICT-vaardigheid van docenten in zijn algemeen heeft op onze school betrekking op de inzet en het gebruik van

- de iPad (instrumenteel en didactisch/digitale didactiek)
- AppleTV en de touchscreens
- verschillende ICT-platformen: Magister (cijferregistratie, logboek en aanwezigheid), itslearning (elo), eventueel iTunesU en op termijn Office 365 en Line (Monnikskap).

Huidige situatie:

De standaard kantoortoepassingen (in Office) en het basaal gebruik van itslearning en Magister worden als bekend en voldoende verondersteld.

Extra aandacht vragen: de iPad, Office 365 (OneNote Classroom), Line en ICT-tools ter versterking van de (digitale) didactiek.

Er is in de afgelopen jaren regelmatig scholing aangeboden en georganiseerd om de ICT- en met name de iPad-vaardigheid te vergroten. In zijn algemeenheid werd hier weinig gebruik van gemaakt. Docenten hebben behoefte aan maatwerk en geven tijdgebrek en de beperkte overdraagbaarheid aan als belangrijkste redenen om niet deel te nemen.⁴

De iPad

In de afgelopen periode van 2011 tot 2016 is op verschillende manieren de deskundigheid en iPad-vaardigheid van docenten vergroot, zowel instrumenteel, als didactisch: door scholings- en sectiebijeenkomsten, door werkochtenden, door de organisatie van een iCamp, door Good Practices en collegiale uitwisseling te organiseren (intern en extern). Het accent hierbij lag achteraf misschien te veel op de docenten in de onderbouw. Docenten in de bovenbouw zonder iPadklassen voelden zich te weinig uitgenodigd. In het onderzoeksrapport van de Radboud Docenten Academie wordt dit genoemd. Gezien de beperkte inzet van de mogelijkheden van de iPad m.n. in de bovenbouw is het belangrijk hier aandacht aan te geven.

Dit doen we door:

- personeel (herhalings-)scholing te bieden in het gebruik van apps (iPad-vaardigheid; ICT-vaardigheid); instrumenteel en didactisch;
- good practices/ workshops van collega's aan te bieden m.b.t. digitale didactiek/iPad-didactiek
- samenwerking te zoeken in collegiale uitwisseling met andere scholen binnen de AlliantieVO (o.a. Mondial College, MaasWaal College).
- inzet van de iPad en scholing op gebruik onderdeel te laten zijn van functioneringsgesprek en sectiebeleid en –ambitie (vakwerkplan) en hiermee de vrijblijvendheid er van af te halen.

Office 365

In het schooljaar 2018-2019 zal geïnventariseerd moeten worden in hoeverre scholing, of ondersteuning nodig is in het gebruik van Office 365: gebruik van Officepakket, mailfunctie en OneDrive.

⁴ Uitkomst onderzoeksrapport "Gebruik van iPads op het Dominicus College", RDA-RU, Immants & Walraven (febr. 2017)

Dit doen we door:

- Microsoft zelf biedt uitgebreide online ondersteuning waar naar verwezen kan worden bij het gebruik van de officepakketten en het werken in de cloud met OneDrive.
- Aanbieden van inloopbijeenkomsten ter ondersteuning van het gebruik
- Aanbieden van scholingsbijeenkomsten op locatie door eigen docenten, of collega's van de Alliantie (Alliantiewerkplaats).
- In het schooljaar 2019-2020 initiëren van de eerste initiatieven bij geïnteresseerde docenten om Office 365 (Teams/ OneNote Classroom) ook te gebruiken voor het delen van (eigen) lesmateriaal, het maken van opdrachten en geven van feedback en het volgen van resultaten van leerlingen.

Gewenste ICT-deskundigheid bij leerlingen:

Leerlingen, zgn. *digital natives*, zijn minder digitaalvaardig (o.a. ook tabletvaardig) als men veronderstelt⁵. Leerlingen zijn niet per definitie vaardig in het organiseren van bestanden op de computer, het maken van back-ups, het werken in de cloud, het gebruiken van elementaire schoolapps, het maken, bewaren en organiseren van aantekeningen etc. (instrumentele vaardigheden). Ook het vinden van betrouwbare informatiebronnen op het internet is een probleem evenals het lezen van online bronnen/digitale teksten⁶.

De afleiding door gebruik van een iPad of smartphone, het verstandig kunnen afwegen van wel of geen gebruik van digitale hulpmiddelen (*digital learning or paperbased learning*), evenals het gebruik van social media, de overmaat aan schermtijd, het digitaal pesten, omgaan met de anonimiteit, en de overmaat aan gamen (mediawijsheid)⁷ is een belangrijke zorg op school, dat aandacht vraagt.

Actie:

- met het oog op de onderwijsontwikkelingen op onze school, de herziening van het curriculum en de didactische vernieuwing moet de **digitale geletterdheid** op onze school een plaats krijgen en voorbereid worden⁸. Een structurele aanpak lijkt noodzakelijk in plaats van de meer ad-hoc en willekeurige benadering die nu op school gangbaar is. Hierbij is het ook belangrijk de digitale geletterdheid van het personeel niet uit het oog te verliezen en aandacht te geven.

Dit doen we door:

- meer aandacht besteden aan instrumentele digitale vaardigheden in de iPad-introductielessen waarin veronderstelde tekortkomingen aan bod komen
- terugkerende aandacht in (mentor)lessen voor mediawijsheid, effecten op het brein en leren⁹ en de sociale omgang en in het bijzonder de afleiding tijdens het gebruik van de iPad.

⁵ De mythe van de 'digital native': Waarom jonge mensen hun digitale vaardigheden moeten ontwikkelen © ECDL Foundation 2015;
http://www.ecdl.nl/fileadmin/ECDL/NL/Documenten/White_paper_de_Mythe_van_Digital_Native_Position_Paper_NL.pdf

⁶ <http://www.jeroenclemens.nl/nieuwe-media-ict/online-geletterdheid-weten-waar-we-over-praten/> (maart 2014) en <http://www.jeroenclemens.nl/category/online-geletterdheid/> (maart 2018)

⁷ <https://www.kennisnet.nl/artikel/monitor-jeugd-en-media-2017-minder-digitaal-vaardig-dan-gedacht/> 17 november 2017

⁸ <https://www.kennisnet.nl/publicaties/werken-aan-digitale-geletterdheid-van-visie-naar-praktijk/> (nov. 2017)

⁹ Nieuwe Media en het (puber)brein: Berrie Gerrits; handout bij Alliantiewerkplaats, 6 februari 2018

- Digitale geletterdheid structureel op te nemen in het onderwijsprogramma en uit zoeken wat dat voor onze school betekent. Hiervoor wordt een 'task-force' opgezet, die (gebrek aan) reeds bestaande activiteiten inventariseert en met een voorstel voor structurele inzet komt.
- ondersteuning van ouders (iPadbijeenkomst, ouderavonden) bij de omgang met beeldschermgebruik, social media, privacy, effecten op leren en sociale omgang, etc.

Waar staan we in 2021:

- Alle personeelsleden en leerlingen zijn instrumenteel iPad-vaardig: weten de schoolapps in te zetten; back-ups en reservekopieën te maken; de iPad te organiseren
- Alle docenten zijn didactisch iPad-vaardig: hebben kennis van de belangrijkste schoolapps en weten functionaliteiten van de iPad in te zetten ter versterking van hun didactiek en efficiëntie in de klas.
- Alle leerlingen zijn in staat betrouwbare informatie te zoeken op internet en zijn online geletterd.
- Alle personeelsleden en leerlingen kunnen overweg met het office-pakket in Office 365 en kunnen bestanden in de cloud (OneDrive) beheren en delen met anderen
- Een groot deel van de docenten (70%) is in staat het klasnotatieblok van OneNote/Office 365 in te zetten als vervanging van itslearning
- Alle leerlingen zijn mediawijs en kunnen verantwoorde beslissingen nemen in het gebruik van telefoon en iPad op school (gamen, pesten, afleiding, privacy etc.)
- Digitale geletterdheid is structureel ingebed in het schoolprogramma en scholingsprogramma
- Line is op de Monnikskap volledig uitgerold.

③ Digitale leermiddelen

Digitale leermiddelen zijn de toekomst. Zij sluiten aan op de actualiteit, maken maatwerk en persoonlijk onderwijs mogelijk, maken het onderwijs effectiever en attractiever, vergroten de motivatie van leerlingen en sluiten aan op de digitalisering van de samenleving en de 21ste century skills. In die zin sluit deze ontwikkeling aan op de onderwijskundige uitgangspunten van onze school en helpen zij deze te realiseren. Bovendien kunnen docenten makkelijker en beter eigen materiaal ontwikkelen en delen met collega's.¹⁰

Met de komst van de iPad in 2012 werd de inzet alleen maar vanzelfsprekender en waren de verwachtingen hoog.¹¹

Huidige situatie:

- Veel docenten waren bij aanvang van het vorige termijn erg methodetrouw en teleurgesteld in het aanbod van digitaal lesmateriaal door uitgeverij: boek achter glas, weinig rijk materiaal, afwachtende houding en duur.
- Ook is de toegankelijkheid van digitaal lesmateriaal via DTDL (Directe Toegang Digitale Leermiddelen) ver beneden de maat gebleken. De afgelopen jaren kunnen veel leerlingen tot ruim na de herfstvakantie niet bij hun leermiddelen.¹²

¹⁰ <https://www.kennisnet.nl/artikel/leermiddelentrends-het-onderwijs-is-weer-aan-zet/> ; 30 maart 2016

¹¹ ICT-beleidsplan 2011-2012 Dominicus College

¹² <https://www.rtlnieuws.nl/nederland/tienduizenden-scholieren-dupe-van-technische-problemen-digitaal-lesmateriaal>; 30 augustus 2017.

- Materiaal van VO-content, waarop de school geabonneerd was, werd als kwalitatief ontoereikend beschouwd. Het abonnement op VO-content werd na 3 jaar niet verlengd.
- Door verschillende secties en docenten is ook geïnvesteerd in het maken of aanpassen van eigen digitaal materiaal als aanvulling, of in een enkel geval als vervanging van de methode. Hier hebben verschillende docenten extra ruimte gekregen in hun taakmenu (50 tot 100 uur). Dit heeft o.a. een aantal iTunesU-cursussen en iBooks opgeleverd.
- Digitale licenties, die bij de folio-methoden werden geleverd werden in de afgelopen jaren weinig gebruikt ¹³. Hierin lijkt dit schooljaar enige verbetering te zijn opgetreden.
- De afgelopen jaren heeft ook geleerd dat naast de inzet van de iPad en digitaal lesmateriaal het gebruik van paperbased methoden zinvol en wenselijk blijft met het oog op efficiënt leren, diep leren en leerrendement. Een uitgewogen mix van beide typen leermiddelen lijkt wenselijk met aandacht voor de voor- en nadelen van beiden. ^{14 15}
- Met ingang van dit schooljaar is een opmerkelijke opleving in aandacht voor de adaptieve methoden van de uitgevers merkbaar (o.a. bij Nederlands en Frans).

Dit alles heeft de acceptatie van de iPad (en digitaal lesmateriaal) niet geholpen.

Traditioneel zijn we sterk in de inzet van (traditionele) paperbased methoden en hebben we nog wel een slag te slaan in de inzet van digitale leermiddelen.

Actie:

Uitgangspunt is dat we naast het gebruik van paperbased materiaal de inzet van digitaal lesmateriaal dan ook willen versterken:

- Didactisch: met oog op actualiteit, interactiviteit, inzet multimediale bronnen, afwisselende werkvormen, oefenvormen en gericht op verschillende leerstijlen (leerlingen)
- Met oog op directe feedback: leerlingen krijgen persoonlijke, gerichte feedback om ze verder te helpen
- Zodat docenten en leerlingen in 'real-time' vorderingen en ontwikkeling kunnen volgen (learning analytics), zodat ook de toetsdruk kan afnemen.
- Differentiatie/maatwerk: lesmateriaal past zich aan tempo, niveau, leerstijl, interesse en ontwikkeling van leerling en maakt zelfsturing en zelfregie mogelijk (adaptieve methoden) (leerling)
- Om te versnellen, te verbreden, te verrijken.
- Als vervangend en aanvullend aan paperbased leermiddelen (blended learning)
- De mogelijkheden en opbrengsten van digitale (formatieve en summatieve) toetsing/ evaluatie te onderzoeken.

Dit doen we door

- de mate van vrijblijvendheid onder gezonde condities enigszins te beperken:
 - o door het formuleren van kaders waarbinnen secties mogen opereren (zie bijlage *Richtlijnen Leermiddelenkeuze 1819*)
 - o door aan secties te vragen hun afwegingen bij de aanschaf van nieuwe leermiddelen te delen met de (aan de sectie gekoppelde) verantwoordelijke schoolleider voordat de sectie tot definitieve aanschaf overgaat

¹³ rapportage activatiegraad digitale licenties boekenlijst; SBA, november 2015

¹⁴ <https://xyofeinstein.wordpress.com/2017/10/18/nieuwe-studie-bevestigt-nog-maar-eens-papier-beter-voor-leren-dan-scherm/> 18 oktober 2017

¹⁵ <http://hechingerreport.org/textbook-dilemma-digital-paper/> ; 23 augustus 2017

- docenten in een studiedag actief in contact te brengen met digitaal, actueel, makkelijk arrangeerbaar en flexibel in te zetten leermiddelen via contacten met collega-scholen
- docenten zich te laten scholen door de uitgevers op de mogelijkheden van de inzet van digitaal lesmateriaal en digitale licenties ter ondersteuning van de paperbased methoden.
- Scholing/Workshops/ Good Practices op differentiatie m.b.v. digitale methoden en add-ons aan te bieden (eigen personeel en bijv. Leren met ICT, IscholenGroep, Ixperium, Kleppen dicht!)
- Stimuleren van de specifieke mogelijkheden van de iPad hierbij optimaal in te zetten en de inzet van ondersteunende apps als Showbie, Nearpod, iTunesU, Kahoot of Socrative en hierop scholing aan te bieden.

Privacywetgeving en ICT

In Nederland wordt privacy beschermd door de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Op 25 mei 2018 wordt deze wet vervangen door een in heel Europa geldende verordening: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In de basis verschilt de Wbp uit 2001 niet zoveel van de AVG. De AVG geeft betrokkenen meer rechten als het gaat om het verwerken van persoonsgegevens. Daarnaast wordt in de AVG meer nadruk gelegd op de verantwoordelijkheid van organisaties zelf om de wet na te leven, transparant te zijn over de omgang met persoonsgegeven én om te kunnen aantonen dat zij zich aan de wet houden.

Dit vraagt dat op bestuursniveau en daarvan afgeleid op schoolniveau o.a. de volgende aandachtspunten opgepakt gaan worden:

- Opstellen van een nieuw privacyreglement
- Beschrijven van procedurele afspraken in protocollen, b.v. protocol cameratoezicht, protocol datalekken, protocol incidentregistratie
- Verwerkersovereenkomsten regelen met alle partijen die in opdracht van de school persoonsgegevens verwerken¹⁶
- Herziening van de regeling digitale communicatie en social media
- Informatievoorziening en bewustwording van collega's, ouders en leerlingen
- Nemen van technische en organisatorische maatregelen t.b.v. databeveiliging, b.v. opstellen toegangsmatrix, procedure inzage, backupprocedure
- Aanstellen van een medewerker gegevensbescherming¹⁷

Een groot deel van de genoemde aandachtspunten zal de komende tijd Alliantiebreed worden aangepakt. Het Dominicus College is daarin volgend en zal op schoolspecifieke terreinen, b.v. vanwege de inzet van de iPad, eigen procedureafspraken uitwerken. Informatievoorziening en bewustwording van leerlingen, ouders en collega's krijgt in 2018 extra aandacht.

De eerste acties vooruitlopend op de AVG zijn op Alliantieniveau genomen door de SBA m.b.t. de inkoop van digitale leermiddelen. De consequenties van de AVG reiken echter veel verder en zullen door de aan te stellen medewerker gegevensbescherming mee genomen moeten worden.

¹⁶ Voor een groot aantal partijen zoals Itslearning, Magister en Zermelo is dit al in 2017 geregeld. Het SBA heeft als uitvoeringsorgaan van de Alliantie VO tot taak hierin de centrale regie te pakken.

¹⁷ Per 1 maart 2018 is een bestuursoverstijgende vacature uitgezet voor de regio Nijmegen e.o.

Waar staan we In 2021:

- wordt er substantieel gebruik gemaakt van (adaptieve) digitale methoden, apps, of digitale add-ons, zodat zelfsturing en maatwerk in voldoende mate (naar tevredenheid van leerlingen) mogelijk is en de inzet van de iPad verantwoord is.
- is het aantal summatieve toetsen substantieel afgenomen door het gebruik van adaptieve methoden (met hun dashboards en learning analytics)
- zijn er geen verschillen meer in de inzet van (digitale) leermiddelen tussen parallelle klassen
- is (geautomatiseerde) feedback de standaard geworden
- is er aantoonbaar meer variatie, interactiviteit en actualiteit in het lesprogramma (*nulmetig doen*)
- Privacy en gegevensbescherming wordt gewaarborgd.
- Informatievoorziening m.b.t. privacy en gegevensbescherming is optimaal en is voor alle betrokkenen te vinden op de website.